

Vergaderjaar 1990-1991

21 641

Regelen inzake de bestrijding van namaak van producten, beschermd door rechten op een merk of rechten op een tekening of model (Wet bestrijding namaakproducten)

Nr. 7

NOTA NAAR AANLEIDING VAN HET EINDVERSLAG

Ontvangen 5 september 1991

Met genoegen gaan wij onderstaand in op de nog resterende vragen en opmerkingen van de vaste Commissie voor Economische Zaken.

De leden van de CDA-fractie vroegen naar de stand van zaken bij het Beneluxoverleg over de wijziging van de eenvormige Beneluxwet op de merken. Het verheugt ons te kunnen meedelen dat ambtelijk overeenstemming is bereikt over genoemde wijziging. De delegaties van België en Luxemburg hebben ingestemd met het opnemen van bepalingen ter bestrijding van de merkenpiraterij. Dit betekent dat naast de onderwerpen die in artikel 1 van het onderhavige wetsvoorstel zijn opgenomen ook de afdracht van onrechtmatig genoten winst in de Beneluxwet op de merken zal worden geregeld. Het zal evenwel nog enige tijd vergen voordat deze wijziging zijn beslag zal kunnen krijgen omdat in alle drie de Beneluxlanden de parlementaire goedkeuringsprocedure moet worden doorlopen.

Overigens is op aandrang van genoemde delegaties in het ontwerp-Protocol tot wijziging van de Beneluxwet op de merken het toewijzen van de in artikel 1, eerste lid, genoemde vordering en de vordering tot het afdragen van onrechtmatig genoten winst, afhankelijk gesteld van de aanwezigheid van kwade trouw bij de inbreukmaker. Genoemde delegaties zijn van mening dat deze verstrekkende vorderingen niet behoren te slagen in gevallen van «gewone inbreuk», dat wil zeggen gevallen waarin een ondernemer zich er te goeder trouw niet van bewust is dat hij zich door een bepaald handelen binnen de werkings sfeer van het merkenrecht of het recht op een tekening of model van een ander begeeft. Naar wij verwachten zal de rechter bij de beoordeling van vorderingen als bedoeld in artikel 1, eerste lid, van het onderhavige wetsvoorstel, rekening houdend met de omstandigheden van het geval, de mate van verwijtbaarheid van de inbreuk een rol laten spelen.

De leden van de CDA-fractie vroegen voorts om een nadere toelichting op de wenselijkheid van het onderhavige wetsvoorstel. Wij willen in dit verband allereerst verwijzen naar hetgeen in de memorie van antwoord is opgemerkt naar aanleiding van een soortgelijke vraag van deze leden. Mede tegen de achtergrond van enkele door deze leden in het

eindverslag verwoorde overwegingen voegen wij hier nog het volgende aan toe. De oprichting van de Stichting Namaakbestrijding steunt ons in de gedachte dat bij belanghebbenden belangstelling bestaat voor het onderhavige wetsvoorstel. De brief van de Kamer van Koophandel en Fabrieken voor Amsterdam, waarnaar deze leden eerder verwezen, geeft aan dat groot belang wordt gehecht aan adequate wetgeving op dit terrein en dat de stichting zich wil inzetten voor een optimaal gebruik van wettelijke mogelijkheden.

Voorts zien wij in de omstandigheid dat het bepaalde in artikel 1, voorzover het de bestrijding van namaak van merkartikelen betreft, binnen een termijn van twee jaar in de Beneluxwet op de merken geregeld zal kunnen worden, geen reden om deze bepalingen niet al eerder in Nederland in te voeren, zeker nu de voorbereiding van deze wetgeving in een vergevorderd stadium verkeert. Daar komt bij dat de wijziging van de eenvormige Beneluxwet op de tekeningen en modellen aanzienlijk meer tijd in beslag zal nemen. Wat betreft de artikelen 2 en 3 heeft het wetsvoorstel bovendien een geheel zelfstandige betekenis los van de ontwikkelingen in Beneluxverband. Onze conclusie is dan ook dat het de voorkeur verdient om op zichzelf wenselijke wettelijke maatregelen zo snel als mogelijk is in te voeren en niet te wachten op de aanpassing van de beide Beneluxwetten.

De leden van de D66-fractie vroegen naar de praktische invulling van de EG-verordening nr. 3842/86, om het in het vrije verkeer brengen van namaakartikelen tegen te gaan. Van de mogelijkheden die deze verordening biedt wordt in Nederland nog slechts op bescheiden schaal gebruik gemaakt. De belangrijkste reden hiervoor lijkt te zijn dat merkhouders onvoldoende in staat zijn om de mogelijke import van namaakartikelen te traceren.

Deze leden koppelden hieraan de vraag naar de zin van het voorgestelde artikel 2. Naar ons oordeel moet de waardering van deze bepaling niet afhankelijk gemaakt worden van de vraag in welke mate de genoemde verordening toepassing zal vinden. Wij achten het alleszins gerechtvaardigd om – zoals artikel 2 bepaalt – van degene die verzoekt om toepassing van de verordening, een vergoeding voor administratieve kosten te vragen. Tevens achten wij het redelijk dat eventuele uit het voldoen aan een zodanig verzoek voortvloeiende schade in beginsel voor rekening van de verzoeker komt en dat hij met het oog daarop door de Staat in vrijwaring kan worden geroepen.

De samenwerking tussen de opsporingsinstanties binnen de EG op het onderhavige terrein vindt plaats binnen de algemene samenwerkingskaders, zoals Rechtshulpverdragen, douaneovereenkomsten en afspraken inzake wederzijdse bijstand. Over de toepassing van genoemde EG-verordening vindt regelmatig tussen de betrokken ambtelijke diensten overleg plaats, onder voorzitterschap van de Europese Commissie.

De leden van de D66-fractie vroegen of geen conflict van belangen kan ontstaan tussen het OM en de rechthebbende, indien het erom gaat de dader van het strafbaar feit het economisch voordeel dat hij daarmee heeft behaald te ontnemen. In theorie zou het opleggen van de maatregel van ontneming van het wederrechtelijk verkregen voordeel inderdaad in strijd kunnen komen met de belangen van het slachtoffer. Het beleid van het OM is er evenwel op gericht in het strafproces waar mogelijk mede de belangen van het slachtoffer te dienen. Het heeft dus geen eigen belang tegenover dat van het slachtoffer. De vordering van de oplegging van de maatregel van ontneming van het wederrechtelijk voordeel zal dus slechts plaatsvinden in de gevallen dat niet is gebleken van voornemens van het slachtoffer verhaal te halen bij de dader. Niettemin kunnen, als een civiele actie zich voordoet naast oplegging van de bedoelde maatregel, door de toepassing van artikel 577b Wetboek

van Strafvordering eventuele onredelijke gevolgen, zowel voor de dader als het slachtoffer, worden voorkomen.

Ten slotte vroegen deze leden waarom geen strafbepaling is opgenomen voor de inbreuk op tekening- en modelrechten. Het opnemen van een dergelijke bepaling in de nationale strafwetgeving stuit op bezwaren in verband met het bepaalde in artikel 16 van de Eenvormige Beneluxwet inzake tekeningen of modellen. Ingevolge dit artikel is alleen de burgerlijke rechter bevoegd uitspraken te doen in de gedingen, welke op die wet zijn gegrond. Blijkens de memorie van toelichting op die wet is daarbij bewust afgezien van het opnemen van strafsancties. Een strafbepaling als hier bedoeld kan dan ook slechts worden gerealiseerd, indien daartoe in de genoemde Beneluxwet de nodige aanpassingen worden aangebracht. Overigens zouden van een extra belasting van het strafrechtelijk apparaat slechts beperkte effecten mogen worden verwacht. Ook het bestaande artikel 337 Wetboek van Strafrecht heeft geen betrekking op inbreuk op tekening- en modelrechten.

De Staatssecretaris van Economische Zaken,
Y. C. M. T. van Rooy

De Staatssecretaris van Justitie,
A. Kosto